

Sveriges livsmedelsexport 2006

1. Exportutvecklingen av jordbruksvaror och livsmedel under 2006

Sverige exporterade jordbruksvaror och livsmedel för 39,1 miljarder kronor 2006 en ökning med 12,7 % eller 4,4 miljarder kronor jämfört med 2005. Exkluderas exporten av fisk, där en stor del utgörs av vidareexport av norsk fisk, var exportökningen 6,7 % eller 1,7 miljarder kronor. Den totala varuexporten ökade med 12 %.

Jämfört med 2005 har både euron och dollarn försvagats marginellt mot kronan, Växelkurserna borde därmed ha spelat en liten roll för utvecklingen av handeln med jordbruksvaror och livsmedel under 2006.

Tabell 1: Sveriges export av jordbruksvaror och livsmedel 2006 jämfört med 2005

SITC	Produktgrupper enligt SITC	Mkr 2005	Mkr 2006	Förändring %
00	Levande djur	219	159	-27
01	Kött och köttvaror	1 498	1 593	6
02	Mejeriprodukter och ägg	2 523	2 614	4
03	Fisk, kräft- och blötdjur	8 773	11 448	30
04	Spannmål och varor därav	4 155	4 429	7
05	Frukt och grönsaker	2 077	2 500	20
06	Socker, sockervaror m.m.	837	1 111	33
07	Kaffe, te, kakao, kryddor	2 572	2 677	4
08	Djurfoder	367	399	9
09	Diverse livsmedel	4 489	4 734	5
11	Drycker	5266	5 498	4
12	Tobak och tobaksvaror	272	320	18
22	Oljeväxtfrön, oljehaltiga nötter	53	116	117
4	Oljor och fetter	1 558	1 468	-6
	SUMMA	34 659	39 068	13

Tabell 2: Sveriges export av jordbruksvaror och livsmedel 2006 jämfört med 2005

Produktgrupper	Export (Mkr)		Förändring, %
	2005	2006	
Levande djur	219	159	-27 %
Kött och köttvaror	1 498	1 593	6 %
- Nötkött	124	87	
- Griskött	582	607	
- Får, lamm och getkött	12	10	
- Fjäderfäkött	156	200	
- Övrigt kött inkl vilt	78	87	
- Beredda köttprodukter	546	603	
- Ej varufördelad handel	0	0	
Mejeriprodukter och ägg	2 523	2 614	4 %
- Mjolk, gräde, yoghurt m.m.	895	981	
- Smör och andra smörfettsprodukter	534	602	
- Glassvaror	327	293	
- Ost och ostmassa	613	636	
- Ägg och äggalbuminer	154	101	
- Ej varufördelad handel	0	0	
Fisk, kräft- och blötdjur	8 773	11 448	30 %
- Fisk, kräft- och blötdjur	8 020	10 735	
- Beredda produkter	753	714	
- Ej varufördelad handel	0	0	
Spannmål och varor därav	4 155	4 429	7 %
- Spannmål	1 043	1 130	
- Mjöl, gryn, malt m.m.	561	427	
- Ris	33	93	
- Bakverk och bröd m.m.	2 195	2 377	
- Okokt pasta	21	27	
- Övr. beredningar av spannmål	302	373	
- Ej varufördelad handel	0	0	
Frukt och grönsaker	2 077	2 500	20 %
- Färska och kylda grönsaker	221	414	
- Frysta grönsaker	261	240	
- Torkade grönsaker m.m.	37	26	
- Beredda potatisprodukter	168	286	
- Övriga beredningar av grönsaker	226	265	
- Färsk, kyld, torkad frukt, bär och nötter	628	599	
- Fryst frukt och bär	274	320	
- Saft, sylt och marmelad	159	230	
- Övriga beredningar. av frukt och bär	102	120	
- Ej varufördelad handel	0	0	

Socker, sockervaror m.m.	837	1 111	33 %
- Socker, melass och honung	424	659	
- Sockerkonfektyrer	412	452	
- Ej varufördelad handel	0	0	
Kaffe, te, kakao, kryddor	2 572	2 677	4 %
- Kaffe och kaffeersättningar	848	831	
- Choklad och kakaoberedningar	1 573	1 671	
- Te, kakao och kryddor	152	174	
- Ej varufördelad handel	0	0	
Djurfoder	367	399	9 %
Diverse livsmedel	4 489	4 734	5 %
- Soppor, såser och buljonger	657	684	
- Margarin och annat matfett	237	238	
- Välling och andra beredningar av spannmål, mjöl m.m.	483	463	
- Övriga livsmedel	2 230	2 487	
- Ej varufördelad handel	882	863	
Drycker	5 266	5 498	4 %
- Starksprit	4 448	4 656	
- Vin	240	161	
- Övriga alkoholdrycker	290	404	
- Alkohol fria drycker	288	276	
- Ej varufördelad handel	0	0	
Tobak och tobaksvaror	272	320	18 %
Oljeväxtfrön och oljehaltiga nötter	53	116	117 %
Oljor och fetter	1 558	1 468	-6 %
SUMMA	34 659	39 068	13 %

Exporten av produktgrupperna oljeväxtfrön och oljehaltiga nötter, socker och sockervaror, fisk, frukt och grönsaker samt tobak har ökat mer än genomsnittet medan exporten av levande djur samt oljor och fetter har minskat. I fråga om exporten av fisk rör det sig nästan uteslutande av vidareexport av norsk fisk. Den kraftiga ökningen av exporten av socker kan förklaras av panelutslaget i WTO mot EU:s marknadsordning för socker, vilket fick till följd att en stor mängd socker exporterades under första halvåret 2006.

Sverige har ett relativt stort positivt handelsnetto i handeln med spannmålsvaror. För övriga produktkategorier är handelsbalansen negativ. Handelsunderskottet för diverse bearbetade produkter är emellertid marginellt.

Vid en studie på mer detaljerad nivå, se tabell 2, ser man att exporten av helmjölkspulver och smör gått bra liksom att samma sak gäller för exporten av bakverk och bröd. Exporten av drycker framförallt vodka och cider m.m. har också gått förhållandevis bra. Samma sak gäller potatis och beredda potatisprodukter, choklad och kakaoberedningar och vissa övriga förädlade livsmedel.

2. Viktiga marknader för svensk export av jordbruksvaror och livsmedel 2006

Jämförelserna nedan görs mellan 2006 och 2005.

De tre nordiska länderna, Danmark, Norge och Finland, är de viktigaste marknaderna för svensk export av jordbruksvaror och livsmedel. Exporten till Danmark, som är den viktigaste marknaden, har ökat mest (14 %) och de produktgrupper som ökat mest är diverse bearbetade livsmedel, spannmålsvaror, frukt och grönsaker samt fisk. Den export som ökat mest till Norge är frukt och grönsaker samt spannmål och spannmålsvaror. Den största exportökningen till Finland avser socker och sockervaror.

Exporten till USA fortsätter att tappa i värde. Det är framförallt exporten av spannmålsvaror och diverse förädlade livsmedel som har minskat. Värdet av exporten till USA har minskat varje år sedan 2002. Värdet av vodkaexporten, som är den viktigaste exportprodukten till USA, har däremot ökat.

Tabell 3: Viktiga marknader för svensk export av jordbruksvaror och livsmedel

Land	Export 2005 (MSEK)	Export 2006 (MSEK)	Förändring (%)
Danmark	4 508	5 150	14
Finland	3 749	3 948	5
Norge	3 564	3 790	6
USA	3 973	3 782	-5
Frankrike	2 260	2 927	30
Tyskland	2 580	2 774	8
Storbritannien	1 875	2 377	27
Polen	1 452	1 980	36
Spanien	1 183	1 380	17
Italien	1 132	1 366	21
Portugal	861	1 152	34
Nederländerna	798	1 115	40
Ryssland	648	428	-34
Kina	129	159	23
Övriga länder	5 947*	6 740*	15
SUMMA	34 659	39 068	13

* Inkluderar även icke-länderfördelad EU-handel

De stora ökningarna av exporten till Frankrike, Polen, Spanien, Portugal och Italien förklaras huvudsakligen av en ökad vidareexport av norsk fisk. Även exporten av spannmål och spannmålsvaror har gått bra till t.ex. Polen och Portugal.

När det gäller exportökningarna till Storbritannien och Nederländerna är även där vidareexport av norsk fisk en viktig orsak. Men till Storbritannien har också exporten av spritdrycker ökat. Till Nederländerna har exporten av spannmålsvaror gått bra.

Till Tyskland har exporten av mjölk och mejerivaror samt spannmålsvaror ökat medan det i Kinas fall rör sig om en ökning av exporten av frukt och grönsaker, framförallt export av frysta blåbär.

3. Importutvecklingen av jordbruksvaror och livsmedel 2006

Sverige importerade jordbruksvaror och livsmedel för 71 miljarder kronor 2006, en ökning med 13,3 % eller 8,3 miljarder kronor. Exkluderas importen av fisk var importökningen 10,8 % eller 5,5 miljarder kronor. Den totala varuimporten ökade 2006 med 12 %.

Tabell 4: Sveriges import av jordbruksvaror och livsmedel 2006 jämfört med 2006

SITC	Produktgrupper enligt SITC:	Mkr 2005	Mkr 2006	Förändring %
00	Levande djur	133	213	60
01	Kött och köttvaror	6 819	7 611	12
02	Mejeriprodukter och ägg	3 790	4 474	18
03	Fisk, kräft- och blötdjur	12 024	14 889	24
04	Spannmål och varor därav	3 605	3 719	3
05	Frukt och grönsaker	13 511	14 961	11
06	Socker, sockervaror m.m.	1 790	1 854	4
07	Kaffe, te, kakao, kryddor	4 930	5 056	3
08	Djurfoder, ej omalen spannm.	2 030	2 142	6
09	Diverse livsmedel	4 134	4 755	15
11	Drycker	6 031	6 302	4
12	Tobak och tobaksvaror	1 273	1 278	0
22	Oljeväxtfrön, oljehaltiga nötter	384	434	13
4	Oljor och fetter	2 182	3 278	50
	SUMMA	62 635	70 965	13

Importen av levande djur, fisk, mejeriprodukter och diverse förädlade livsmedel har ökat mer än genomsnittet.

4. Handelsutvecklingen av jordbruksvaror och livsmedel 1998-2006

Tabell 5: Utvecklingen av export och import 1998 - 2005

	Import		Export		Handels-
	Mkr	%	Mkr	%	netto
1998	39 226		18529		-20 697
1999	41 234	5	19257	4	-21 977
2000	41 933	2	20786	8	-21 147
2001	47 862	14	24824	19	-23 038
2002	51 963	9	26535	7	-25 428
2003	53 924	4	27926	5	-25 998
2004	57 143	6	30731	10	-26 412
2005	62 635	10	34659	13	-27 976
2006	70 965	13	39068	13	-31 897

Tabell 6: Utvecklingen av export och import 1998 – 2006 exklusive handeln med fisk (SITC 03)

	Import		Export		Handels-
	Mkr	%	Mkr	%	netto
1998	33 981		15317		-18 664
1999	35 154	3	15507	1	-19 647
2000	35 314	0	16598	7	-18 716
2001	40 146	14	19907	20	-20 239
2002	44 080	10	21416	8	-22 664
2003	45 451	3	22269	4	-23 182
2004	47 578	5	24050	8	-23 528
2005	50 611	6	25887	8	-24 724
2005	56 076	11	27620	7	-28 456

Kommentar till tabell 5 och 6:

Den långsiktiga trenden, med undantag av 1999 och 2002, har fram till 2005 varit att exporten ökat i snabbare takt än importen. Förra året ökade emellertid importen i snabbare takt än exporten, se tabell 5. Exkluderas handeln med fisk, vilken till stor del avser vidareexport av norska produkter, har ökningstakten under 2006 för importen varit betydligt högre än ökningstakten för exporten, se tabell 6.

Exportens andel av importen 2006 uppgår till 55 % (49 % exklusive handeln med fisk). Motsvarande siffra 1998 var 47 % (45 % exklusive handeln med fisk). Handelsnettot är dock negativt och har successivt ökat från -20,7 miljarder 1998 till -31,9 miljarder 2005. Till en del beror detta på att många produkter som vi konsumerar inte produceras i Sverige, t.ex. tropiska och subtropiska frukter, kaffe, te, kakao, många fiskprodukter, ris, sojabönor, många vegetabiliska oljor, vin, tobak. Om man bortser från varuområden där det är naturligt med ett negativt handelsnetto är handelsunderskottet mindre. Till en del beror det negativa saldot också på att vissa svenska produktionsgrenar har tappat marknadsandelar till importen. Ett tydligt exempel på detta är handeln med kött och köttvaror. Under hela perioden har exporten av förädlade produkter ökat.

6. Vidareexport 2006

En viss del av exporten utgörs av s.k. vidareexport, dvs. varor som inte har genomgått någon nämnvärd förädling i Sverige. Delar av exporten, som 2006 uppgick till 39,1 miljarder kronor, utgörs alltså av produkter som varken producerats eller vidareförädlats i Sverige. Nedan följer några exempel på produkter där det finns skäl att anta att stora delar av exporten utgörs av vidareexport.

Tabell 7: Handel som kan betraktas som vidareexport 2006

Varuslag, HS-nr	Import, Mkr	Kvantitet ('000 ton)	Export, Mkr	Kvantitet ('000 ton)
Färsk lax, 030212	6 233	165	5 817	151
Färska fiskfiléer m.m. 030410	1 277	22	903	17
Frysta fiskfiléer m.m. 030420	1 549	35	408	7
Bananer, 0803	1 432	193	333	41
Vin	3 575	125	151	4
SUMMA	14 066		7 612	

Kommentar till tabell 7:

Exporten av lax till andra EU-länder motsvaras av en motsvarande importutveckling från Norge. Också exporten av bananer är att betrakta som vidareexport eftersom ingen nämnvärd förädling sker i Sverige förutom lagring, mogning och omlastning. Vidareexport av annan färsk frukt som inte odlas i Sverige förekommer också fast i mindre skala än för bananer. Den svenska exporten av vin är också att betrakta som reexport eftersom Sverige inte producerar vin för export.

En indikation på värdet av vidareexporten är summeringen av tabell 7, dvs. 7,6 miljarder kronor. Även om varorna i tabellen är de mest uppenbara exemplen på tänkbar vidareexport så förekommer även vidareexport även inom andra produktgrupper.